Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 119. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 30-го ТРАВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 30, 1979 No. 119. VOL. LXXXVI

ВІДБУЛАСЯ XII КОНФЕРЕНЦІЯ ВАКЛ

Асунсіон, Парагвай. — У днях 23-27 квітня 1979 року тут відбулася 12-та з черги Конференція (Конгрес) Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ), у присутності понад 400 делеґатів з різних країн світу. Конференція проходила під кличем: „Об'єднані ми переможем! Свободою не можна торгувати!"

Членами ВАКЛ є нації і міжнародні організації, які гуртуються згідно з різними районами світу: Азія, Латинська Америка, Північна Америка, Африка, Близький Схід, Західня Европа, район Поневолених Народів у СССР і сателітних державах. Цей останній район заступає АБН, а його речником в Екзекутиві ВАКЛ є Ярослав Стецько. На цій останній Конференції в імені АБН виступала член ЦК АБН мґр Слава Стецько, а делеґацію від України з того району очолював д-р Степан Галамай. У Конференції взяли участь теж інші українські делеґації, як асоційовані члени, від Ліґи Визволення України і ООЧСУ. Разом усіх українців на Конференції було 16 осіб, з них 6 осіб — молодь. Були також делеґації від інших поневолених народів: Білорусі, Румунії, Хорватії, Словаччини, В'єтнаму і Куби.

У відкритті XII Конференції ВАКЛ взяв участь президент Парагваю Альфредо Стресснер, який побажав делеґатам-антикомуністам найкращого успіху в праці.

Усі учасники Конференції підкреслювали необхідність дальшої мобілізації свободолюбних сил світу для боротьби проти російського імперіялізму, комуністичної диктатури і загарбництва, стверджуючи при тому, що комуністи, навіть при їх внутрішніх суперечках, все залишаються комуністами - імперіялістами.

Для українського громадянства особливо цікаві ті рішення Конференції, які безпосередньо заторкують українські справи. В одній із резолюцій закликається змагати до розвалу СССР і створення на руїнах імперії Української Держави та національних держав інших поневолених народів.

Пленум Конференції прийняв аклямацією текст, у якому засуджується ватиканську політику детанту з безбожницькими комуністичними режимами, і закликається Ватикан визнати Патріярхат Української Католицької Церкви та Патріярха УКЦ Йосифа I.

ВАКЛ засудив русифікацію поневолених народів, колонізацію, лінґвіцид, етно-, культуро- і народовбивство, підтримуючи національно-визвольну боротьбу поневолених народів за їхню державну незалежність, за розвал російської тюрми народів на національні держави.

(Закінчення на стор. 3)

ВИГОТОВЛЕНО ПОРЯДОК НАРАД ВЕРШИННОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ КАРТЕРА З БРЕЖНЄВИМ

Вашінгтон. — У кінці минулого тижня д-р Збіґнєв Бжезінські, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, і совєтський амбасадор Анатолій Добринін виготовили порядок нарад вершинної конференції президента Джіммі Картера зі совєтським лідером Леонідом Брежнєвим, яка має відбутися у Відні, Австрія, від 15-го до 18-го червня ц.р., і під час якої вони підпишуть новий договір про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II).

Наради поділені на три головні категорії:

1. **Обмеження зброї.** Крім підписання самого САЛТ II, президент Картер і Леонід Брежнєв, як теж члени їхніх урядів, обговорюватимуть майбутній договір, тобто САЛТ III, який мав би на меті не тільки далі обмежувати розбудову зброї, але фактично зменшити вже існуючу кількість різної зброї. Також будуть обговорені такі справи, як обмеження продажу конвенційної зброї, заборона атомової зброї в космічних просторах тощо;

2. **Світові проблеми.** Обидві сторони плянують представити свої становища відносно проблем, які існують в таких частинах світу, як Близький Схід, Індокитай, південна частина Африки, терен Індійського океану і т.д.

3. **Торгівля, еміграція, загальна співпраця.** Хоча не передбачається, що під час вершинної конференції підпишуть будь-які нові договори відносно торгівлі чи загальної співпраці, то напевно будуть обговорені такі справи, як можливість надання Совєтському Союзові „упривілейованого" статусу в ділянці торгівлі, а це питання тісно пов'язане з лібералізацією еміграційної політики Москви, як також правдоподібно будуть продискутовані такі справи, як науковий та технологічний взаємообмін та співпраця в інших ділянках.

Президент Картер має прибути до Відня 14-го червня, а Л. Брежнєв 15-го. Переговори розпочнуться 16-го і продовжуватимуться до 17-го червня, а сама церемонія підписання САЛТ II запланована на понеділок, 18-го червня. Із президентом Картером до Відня прибудуть державний секретар Сайрус Венс, секретар оборони Гарольд Бровн, Збіґнєв Бжезінські та генерал Дейвид Джовнс, голова Об'єднаних Шефів Штабу. Із Леонідом Брежнєвим прибудуть відповідні члени совєтського уряду.

Щодо стану здоров'я Брежнєва, то виглядає, що він поліпшився, або принаймні устабілізувався, бо він має прилетіти до Відня літаком, а спершу Москва інформувала, що прибуде поїздом. Крім того, заплянувано довші сесії нарад, у яких Брежнєв має брати участь. Тому думають, що стан його здоров'я не такий слабий, як раніше припускали.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ГОТОВИТЬСЯ ДО ВИБОРІВ, ФРАНЦ ЙОЗЕФ ШТРАВС ГОТОВИЙ КАНДИДУВАТИ ПРОТИ ГЕЛЬМУТА ШМІДТА

Бонн, Західня Німеччина. — Помимо того, що парляментарні вибори в Західній Німеччині відбудуться щойно на весні 1980 року, передвиборча горячка почалася і преса вже заговорила про можливих кандидатів на найвищі пости в уряді. Пресові агентства інформують, що поважним опонентом для теперішнього канцлера західньонімецького уряду Ґельмудта Шмідта є теперішній прем'єр баварського уряду і провідний член Християнсько - соціяльної юнії, тобто партії, яка тісно співпрацює з великою і сильною Християнсько-демократичною партією, Франц Йозеф Штравс. На пресовій конференції Штравс заявив кореспондентам, що він готовий перейняти становище канцлера, якщо, очевидно, дійде до згоди між християнськими демократами і баварською фракцією цієї партії, Християнсько - соціяльною юнією, та від вислідів самих виборів.

Політичні спостерігачі висловлюють думку, що при теперішніх обставинах ці дві партії не виграли б виборів і що канцлер Шмідт, як виказують також опити, одержав би у виборах 65 відсотків усіх голосів, Штравс 19, а 50 відсотків дістав би теперішній голова Християнсько-демократичної партії Гельмут Коль, який, як кажуть спостерігачі, тепер фаворизує кандидатуру Ернста Альбрехта, теперішнього прем'єра Нижньої Саксонії.

Деякі аналітики погоджуються, що Штравс, який колись був міністром фінансів і міністром оборони у федеральному уряді, а тепер є прем'єром баварського уряду, має великий вплив, а тим самим і вигляди бути висуненим на кандидата, хоч, загально беручи, політичні німецькі кола сумніваються чи до цього дійде з огляду на консервативні погляди Штравса і його різку настанову до Совєтського Союзу, з яким Західня Німеччина вдержує дружні зв'язки і веде торгівлю на широку скалю.

Деякі джерела стверджують, що Штравс, якому минуло 63 роки, дуже вдоволений вибором Карля Карстенса на президента Західньої Німеччини і ці вибори заохотили його висунути свою кандидатуру на канцлера. Треба передбачати, кажуть дипломати, що баварська Християнсько-соціяльна юнія буде робити тиск на Гельмута Коля. Свого часу, пригадують кореспонденти, Франц Йозеф Штравс погрожував навіть, що він створить іншу політичну партію, якщо Коль не буде респектувати побажань баварців. До фактичного розламу прийшло в 1976 році, але після трьотижневих інтенсивних переговорів справу вдалося полагодити.

Речник урядової Соціял-демократичної партії Льотар Шварц назвав потягнення Штравса „несподіваною атакою" не тільки на урядові партії, але також на його спільників християнських демократів. Соціялісти при тому назвали Штравса „реакціонером" і „прихильником холодної війни". Штравс натомість назвав соціялістів неповажними політиками, які ризикують безпекою Німеччини тільки задля співпраці з СССР.

Зустріч В. Мороза з представниками ДЦ УНР

Ню Йорк (В.Б.). — Відбулася ця зустріч в четвер, 10 травня в приміщеннях Централі УККА в Ню Йорку. Було це в соту річницю народин Головного Отамана, Симона Петлюри

Віцепрезидент УНР, проф. М. О. Степаненко, очолював делеґацію; він же привітав В. Мороза від ДЦ УНР, усіх його діячів, а особливо від Президента, Миколи А. Лівицького. Після цього всі інші учасники зустрічі представилися В. Морозові. Приємно було слухати, коли один за одним учасники зустрічі подавали місця свого походження: Полтава, Донбас, Київ, Ужгород (Карпатська Україна), Львів, Чернівці, Тернопіль, Волинь... — Ціла соборна Україна — зауважив В. Мороз.

В своєму короткому слові М. Степаненко накреслив деякі етапи минулого і теперішню діяльність ДЦ УНР. ДЦ УНР непохитно стоїть на тому, що проголосив IV Універсал та Трудовий Конгрес у Києві. Довгі роки діяльности ДЦ УНР показали безсумнівно, що такий державний центр потрібний та що він виконує важливу функцію в нашій національній політиці і в нашій визвольній боротьбі. І доки в Києві не буде встановлена українська державна влада, доти ДЦ УНР мусить існувати й діяти.

В. Біляїв, голова Представництва ДЦ УНР в ЗСА, представив форми праці, ілюструючи поодинокими прикладами, засоби й організаційні формації, які є складовими частинами ДЦ УНР, або з ним тісно співпрацюють. Політичну діяльність очолює уряд УНР в екзилі, а суспільно-громадську Світове Об'єднання Прихильників ДЦ УНР. Об'єднання Прихильників ДЦ УНР діє на всіх континентах і майже в усіх країнах нашого поселення.

Після цього дуже цікаве слово виголосив В. Мороз. Насамперед він висловив своє глибоке вдоволення з того приводу, що зустріч відбулася в соту річницю народин Симон Петлюри. Ім'я Симона Петлюри і його історична роля добре відомі в Україні, з ним зв'язана віра в перемогу української справи, воно викликує ентузіязм серед української молоді. ДЦ УНР в екзилі мусить існувати аж доки вільний уряд в Україні зможе звільнити його з того зобов'язання. „НКВД-КҐБ нав'язувало й нав'язує нам думку про непотрібність екзильного уряду" — продовжував В. Мороз — „але це ми мусимо рішуче відкинути й продовжувати свою роботу". В. Мороз висловив свій подив еміграційній Україні й зацитував слова американського видавця,

(Закінчення на стор. 3)

ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ З НАДІЄЮ СВІТЛИЧНОЮ В НЮАРКУ-ІРВІНҐТОНІ

Надія Світлична одержує квіти від Ліди Гайдучок, голови 86-го Відділу СУА.

Нюарк (Дора Рак). — Цвітучі каштани в Ню Джерзі навели спомини з України та пригадку травневих річниць, — сказала Надія Світлична, — бо в травні 1972 року замкнулися за нею двері в'язниці, а по чотирьох роках у травні 1976 року прийшло звільнення, — заявила вона, розповідаючи про свої переживання з перспективи піврічного перебування в Америці і „розлуки з Україною".

За старанням 86-го Відділу СУА в Нюарку відбулася зустріч з Надією в дні 18 травня 1979 р. в Народнім Домі в Ірвінґтоні, Н. Дж. Привіт від Відділу передала голова Ліда Гайдучок, яка проводила вечором на зміну з Олею Гнатейко.

Численна публика, біля 200 осіб з Нюарку і околиці, з увагою слухали розповіді Світличної про її особисті переживання у в'язниці і в концтаборі, поглиблені журбою за сина і рідних, та про трудноші навіть по звільненні. Надія Світлична стримано й опановано говорить про найприкріші переживання, а одверто й без прикрас про сучасну дійсність на Україні. Можливо не завжди каже те, чого слухачі хотіли б почути, тому не надто оптимістична оцінка часами розчаровує, а то й пригноблює, викликаючи страх перед небезпекою повільного асиміляційного процесу на рідних землях.

Відповідаючи на серію питань, п-і Надія доповнювала свою розповідь. Пояснювала як родилася й розвивалася її національна свідомість, та як її життьова філософія оперта на віру в добро і правду, дала їй силу все видержати, хоча „бувало відчайно" в ув'язненні, яке залишило на ній, як і на кожному в'язневі незатертий знак. Вона побоюється, що на місце звільнених в'язнів будуть другі — в безконечній черзі української мартирології, в якій вона була лише звеном. В'язням і їх родинам треба помагати, але радше на індивідуальній базі.

Під час запитів зложили привіти голови двох організацій: проф. М. Цяпка від місцевого УККА і Ліда Гладка від Окружної Управи СУА.

Свою розповідь закінчила пані Надія віршем улюбленої поетки Ліни Костенко, а членкині 86-го Відділу вручили їй китицю синьо-жовтих квітів. Влаштована в залі виставка матеріялів „Самвидаву", який відіграв таку знаменну ролю в її житті, становила добре тло цього вечора.

За перекускою, яку влаштували членкині 86-го Відділу, вечір продовжився до пізньої ночі.

Конґрес схвалив компромісовий державний бюджет

Вашінгтон. — Минулого четверга, 24-го травня, Палата Репрезентантів 202-ма голосами проти 196-ох схвалила компромісову версію державного бюджету на наступний фіскальний рік, але це є тільки тимчасова версія, бо остаточний законопроєкт щодо державного бюджету Конгрес має схвалити щойно осінню цього року. Теперішня версія тільки встановляє загальні напрямні відносно приходів, видатків і дефіциту федерального уряду.

Палата минулого четверга погодилася на компромісову версію бюджету, але щойно після того, як Сенат додав 350 мільйонів долярів до свого проєкту і ця сума має бути призначена на внутрішні потреби країни, наприклад, на допомогу незаможним громадянам ЗСА, на шкільництво тощо. Але Сенат відкинув пропозицію Палати Репрезентантів зменшити суму на оборонні потреби і Палата погодилася з тим.

Тимчасова конґресова версія державного бюджету на наступний фіскальний рік, який фактично розпочнеться 1-го жовтня ц.р., передбачає, що видатки федерального уряду становитимуть 532 більйони долярів, а до Департаменту скарбу повинно вплинути 509 більйонів долярів. Таким чином Конгрес передбачає, що державний дефіцит становитиме 23 більйони долярів.

Д-ра П. Стерча обрано на голову Секції Історії України НТШ А

Ню Йорк, Н. Й. (Секретаріят Секції Історії України НТШ А). — У суботу, 19-го травня ц. р., о год. 12-ій в полудне, тут у приміщеннях Українського Інституту Америки відбулися Загальні Збори Секції Історії України НТШ А. У зборах взяло участь дванадцять членів із числа двадцять один. Три члени передали свої повновласті і голоси.

Збори відкрив проф. д-р П. Стерчо, діючий голова Секції від часу несподіваної смерти св. п. проф. д-ра М. Стахова. Вшанувавши тих членів Секції, а зокрема св. п. проф. Стахова, що передчасно відійшли із цього світу, хвилиною мовчанки, проф. Стерчо запропонував порядок нарад, який прийнято.

По звітах уступаючої Управи і дискусії, збори уділили їй абсолюторію із окремою подякою померлому голові за його жертвенну працю.

Згодом обрано нову Управу Секції: проф. д-р П. Стерчо — голова, проф. д-р Г. Лужницький — заступник на ЗСА; о. д-р Пекар — заступник на Европу, маєстро Кейван — заступник на Канаду і д-р М. Чировський — секретар. Отець д-р М. Войнар, проф. д-р Луців і д-р І. Новосівський увійшли до Контрольної комісії.

Проф. д-р Петро Стерчо

В дальшому Секція накреслила плян праці на будуче: довести до публікації чотирьох перших томів „Історії України-Руси", М. Грушевського по-англійськи, видавати „Вісник" Секції для інформації членства і видавати щорічно один том „Записок НТШ". Проф. д-р Г. Лужницький перебрав на себе завдання видавати том, попросивши до співпраці проф. Д. Луцева, д-ра І. Новосівського і о. д-ра М. Войнара.

Брежнєв про совєтські виставки, які відбуваються в Америці

Київ. — Київська „Культура і життя" офіційно подала „привітання" Л. І. Брежнєва, генерального секретаря ЦК КПСС та голови Президії Верховної Ради СССР до „відвідувачів виставок „Шедеврів італійського живопису з колекції державного Ермітажу" і „Скарбів музеїв московського Кремля".

Цим разом Л. І. Брежнєв у своїм „привітанні" говорить про „поліпшення відносин між СРСР і США", яке „відкрило нові можливості для знайомства з багатою культурою радянського народу, з нашим прославленим балетним і оперним мистецтвом, видатніми художніми колективами і солістами, з скарбами музеїв і картинних ґалерей. У свою чергу і радянські люди в останні роки змогли ширше познайомитися з досягненнями американського народу в різних сферах мистецтва, з видатними пам'ятками культури, які зберігаються у ваших зібраннях. Радянський Союз вітає це співробітництво, і виставки шедеврів з колекцій Ермітажу і Кремля, що відкриваються у Вашінгтоні і Ню Йорку, стануть помітною подією у розвитку зв'язків між нашими країнами, в зміцненні взаєморозуміння між нашими народами. Звичайно взаємозрозуміння й особливо довір'я залежать насамперед від успіху спільних зусиль урядів СРСР і США в розв'язанні такого корінного завдання і сучасності, яким є припинення гонки озброєнь. Наші країни знаходяться на відповідальному етапі прийняття важливих рішень у цій галузі, які дадуть підстави з більшим оптимізмом дивитись у майбутнє — в мирне, світле, майбутнє, як ми хочемо вірити і віримо".

Пізніше у цьому „теплому привітанні" Л. Брежнєв говорить, що „Зустрічі з творами великого мистецтва завжди спонукують замислитись над спадкоємністю поколінь, загострюють почуття відповідальності перед історією, перед світовою культурою, перед прийдешнім. Мабуть у цьому полягає високий смисл гуманістичної культури і мистецтва".

Закінчує він свій привіт ось такими словами: „Дозвольте шановні американські громадяни, побажати вам благополуччя і щастя".

А за тим слідує його офіційний підпис з назвою його всіх політичних „ранг".

Розкрили шпигунську аферу в Єгипті

Каїр, Єгипет. — На підставі документів, захоплених єгипетською поліцією в болгарській амбасаді в грудні минулого року, в Єгипті розкрито і унешкідливлено совєтську шпигунську сітку та у зв'язку з цим заарештовано 6 єгиптян, включно з двома колишніми членами парляменту, які працювали в користь Совєтського Союзу і передавали совєтським чинникам таємні документи про закордонну політику уряду, про військові та інші справи.

Міністер внутрішних справ в єгипетському уряді Набаві Ізмаїл заявив кореспондентам, що через своїх шпигунів Совєтський Союз намагався впливати на єгипетську політику. Шпигуни старалися пенетрувати бюро єгипетського президента Єгипту Анвара ель-Садата, міністерство закордонних справ, впливати на високих військовиків та державні установи.

Нарада в справі відзначення 100-річчя сл.п. Симона Петлюри

Дня 11-го травня ц.р. в Українському Народному Домі в Ірвінґтоні, Н.Дж., відбулася поширена нарада всіх організацій Нюарку-Ірвінґтону і околиць, склікана місцевим Відділом Українського Конгресового Комітету, в справі відзначення і вшанування 100-ої річниці народження, Голови Директорії і Головного Отамана Військ і Фльоти Української Науродної Республіки сл.п. Симона В. Петлюри.

Представники, учасники нарад обрали Всегромадський Комітет вшанування пам'яті Симона Петлюри. Цей Комітет, який є під зарядом місцевого Відділу УККА, і головою якого є проф. М. Цяпка, розпічне працю для відзначення 100-літнього Ювілею, народження великого Сина української нації — Симона Васильовича Петлюри. Комітет обрано з таких осіб: К. Степовий — голова, п-і С. Букшована — заступник голови, М. Кормило, В. Боднар, Ю. Дребич — члени Комітету.

Вирішено також запросити до участи в Комітеті представників молодечих організацій, студентів, Союзу Українок, ООЧУС та інших.

Після короткої наради членів Комітету теж заплянувано визначити день відзначення на 30-те вересня ц.р. і влаштувати його в УНДомі в Ірвінґтоні.

Громадський Комітет вшанування 100-ліття народження Симона Петлюри звертається до всіх організацій, що діють на нашому терені на 30-те вересня ц.р. не визначати інших імпрез.

Буьмо достойними синами і дочками нашого поневоленого, але не скореного народу і вшануймо пам'ять в 100-ту річницю народження того, хто по 300-літній неволі підняв меч за вибореиня Вільної Самостійної, Соборної і ні від кого Незалежної Української Держави.

Ми закликаємо все українське громадянство та зокрема нашу молодь взяти якнайактивнішу участь у відзначенні і вшануванні сл.п. Симона Петлюри.

Комітет

У Боффало помер св. п. проф. Олександер Бережницький

Боффало, Н. Й. — У п'ятницю, 25-го травня, тут помер на 65-му році життя св. п. проф. Олександер Бережницький, колишній член Головної Пластової Булави, член куреня УПС „Чорноморці", довголітній станичний Пластової станиці в Боффало та активний суспільно-громадський діяч. Покійний залишив дружину Оксану, сестру Марію з родиною в Україні та інших членів родини в Україні і ЗСА. Похорон відбувся у вівторок, 29-го травня до церкви св. Миколая і на цвинтар Кальварія.

У Німеччині помер св. п. Михайло Рудко

Мюнхен. — У середу, 23-го травня, тут на 63-му році життя помер св. п. Михайло Рудко, довголітній директор Европейського Представництва Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК). Покійний був активний в багатьох інших ділянках українського Громадського життя, наприклад був членом Пласту, а саме, 3-го куреня УПС „Лісові Чорти" та брав участь в діяльності ряду інших українських організацій. Похорон відбувся у вівторок, 29-го травня.

Св. п. Михайло Рудко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вершинна економічна конференція

У кінці червня цього року в Токіо, Японія, відбудеться чергова вершинна конференція провідників сімох індустріяльних потуг вільного світу, а саме: З'єднаних Стейтів Америки, Канади, Франції, Британії, Західньої Німеччини, Італії та Японії. Хоча учасники цієї вершинної конференції, між ними президент Джіммі Картер, обговорюватимуть різні економічні питання, які стосуються всіх країн вільного світу, то аналітики вважають, що ключ до розв'язки головних економічних проблем демократичного бльоку лежить більше в руках ЗСА, ніж будь-якої іншої держави Заходу, бо постійний міжнародний торговельний дефіцит Америки, — хоча тепер значно менший ніж кілька місяців тому, — становив і далі становить головну перешкоду на шляху до ліквідації економічних проблем вільного світу. Міжнародний торговельний дефіцит ЗСА ще далі спричинений головним чином тим, що Америка імпортує надмірну кількість нафтової ропи.

Американський міжнародний дефіцит, хоча, як сказано, тепер вже дещо менший, ніж раніше, не тільки не послаблює економічну силу Америки та спричинює занепад вартости американського доляра на світових ринках, але також підкопує довір'я інших держав вільного світу до спроможности Америки розв'язати свої економічні, енергетичні та фінансові клопоти. Такий брак довір'я має дуже негативний вплив на економічну стабільність цілого вільного світу.

Щоб це недовір'я зліквідувати і привернути балянс чи навіть надвишки в міжнародній торгівлі ЗСА, президент Джіммі Картер на попередній вершинній конференції сімох індустріяльних потуг вільного світу обіцяв, що Америка застосує програму заощадження різних родів пального, зокрема нафтових продуктів і природного газу, як теж зменшить імпорт нафтової ропи, що повинно також спричинитися до піднесення вартости американського доляра на світових ринках.

Однак, як вказують спостерігачі, покищо дуже мало зроблено в тому напрямі, бо Білий Дім не може дійти до порозуміння з Конгресом.

Спостерігачі також підкреслюють, що Америка не спроможна самочинно розв'язати економічних проблем вільного світу, хоча повинна відіграти головну ролю в цій розв'язці. Але розв'язка таки вимагає співпраці всіх демократичних країн. Тому власне на вершинній економічній конференції в Бонні, Західня Німеччина, яка відбулася влітку 1978 року, вирішено, що Німеччина та Японія також повинні відіграти важливу ролю у розв'язці тих проблем.

Америка зобов'язалася зліквідувати свою енергетичну проблему, а уряди Західньої Німеччини та Японії обіцяли приспішити економічний розвиток їхніх країн, що повинно спричинитися до збільшення імпортів різних продуктів із ЗСА та інших країн вільного світу, як теж обіцяли зменшити свої експорти.

Покищо Америка не зуміла розв'язати своєї енергетичної проблеми, а навпаки, протягом останніх кількох місяців ця проблема погіршилася, зокрема відчувається недостача нафтових продуктів, спеціяльно бензини. Треба надіятися, що Конгрес і Білий Дім в якнайшвидшому часі розв'яжуть енергетичну проблему, або принаймні поліпшать стан на відтинку енергетики.

Треба також надіятися, що уряди Західньої Німеччини та Японії не тільки приспішать економічний розвиток їхніх країн, але також перестануть застосовувати подвійне мірило в торгівлі з Америкою. Токіо і Бонн досі вимагали, щоб Вашінгтон не підвищував мит на японські та німецькі продукти, але в той самий час встановляли і далі до якоїсь міри встановляють різні перешкоди для продажу американських продуктів у їхніх країнах.

Західня Німеччина та Японія, які протягом кількох років мали надвишки на відтинку міжнародної торгівлі, повинні значно збільшити імпорти з тих країн вільного світу, зокрема з Америки, які постійно мають торговельні дефіцити.

Розв'язка економічних проблем вільного світу вимагає співпраці всіх демократичних країн, зокрема тих сімох індустріяльних потуг, провідники яких у червні братимуть участь у вершинній конференції у Токіо. Економічна сила і стабільність світу — це запорука, що не послабне й оборонна військова спроможність Заходу в обличчі загрози з боку імперіялістичної Москви.

Іван Кедрин

ЗАВДАННЯ ГАЗЕТИ І ТРУДНОЩІ РЕДАКТОРА

Трохи навіть незручно, бо пахне банальністю, повторювати загальновідому правду, що найпершим завданням газети є — інформація. Інформувати читачів про все, що їх може цікавити. Але ж у світі діються безперервно, протягом 24-ох годин прецікаві речі — античні греки називали це „панта рей" — все пливе. Отож з цього рвучкого річища треба виловлювати дещо, робити селекцію. Це легке завдання для газет із десятками щоденних сторінок: там маєте дійсно „все": внутрішню і закордонну політику, вістки з різних закутків світу, економіку, спорт, катастрофи, сенсаційні судові розправи, жіночу моду, косметичні поради, куток шахів і бриджа, хрестикові загадки, репортажі, лікарські поради, нариси і ескізи, для кожного читача є „щось", що його спеціяльно цікавить, ну й цілі сторінки оголошень, фінансової підстави газети. Українських газет з чужинецькими порівнювати не можна — тут критерій цілком інший. Тут ідеться весь час про „боротьбу за місце" — брак місця у газетах невеличкого розміру, отож примус селекції, що її багатосторінкові чужомовні газети у високорозвинених країнах не знають.

Від початку існування української преси, яка — до речі — спізнилася так само, як спізнилася українська політична думка і по нинішній день спізнилося відновлення і закріплення української державности, — від самого початку існування української преси, яку, як на глум, розпочали видання російською, німецькою або польською мовами (навіть рахують початок української преси від франкомовної „Ґазетт де Леополь", Львів, 1776), українська преса була пресою громадською. Себто: коли сучасну американську пресу характеризують, як таку, що її найпершою познакою є сенсаціоналізм (що, зрештою) є річчю дискусійною), то українська преса займалася завжди найперше громадськими справами, присвячуючи їм майже всі свої сторінки і всі свої друковані рядки. На це, очевидно, склалися в першу чергу політичні умовини — боротьба за мову і віру, боротьба за рідне слово, боротьба за розвиток культури і боротьба за політичні права. Часи змінилися, від „Зорі Галицької", органу Головної Руської Ради за „весни народів" у 1848 році, багато води проплило в усіх українських і неукраїнських річках, проте основні риси української преси залишилися ті самі: невеликий розмір, хиткі фінансові підстави, боротьба за місце в газеті, сутогромадський характер з такою перевагою вісток і статтей на громадські й політичні теми, що не вистачає місця для речей розвагового характеру.

Але це, так би мовити, технічні труднощі редагувати газету. Поважний клопіт для редактора починається із хвилиною виконування другої місії газети, якою є — коментування подій. Бо коментар — це невід'ємна, обов'язкова місія газети, так само, як інформація. Інформація без коментаря — не є повною. Подавати факти (інформувати) легко — подавати їхнє з'ясування (коментар) — трудно. Це залежить від політичного характеру даної газети, від світогляду редактора, від його підходу до даної події. Вимога, щоби коментар був „об'єктивний" — це непорозуміння. Не існує абсолютної об'єктивности: вона є тільки в Євангелії. Об'єктивною мусить бути тільки інформація, себто, не вільно фальшувати, позолочувати чи викривлювати факту. Але з'ясування її завжди мусить бути тільки висловом думки даної редакції, даного її репрезентанта, чи пак даного автора. І немає такої коментуючої статті ні в одній газеті світу, яка відповідала би на сто відсотків поглядам всіх читачів даної газети. Всі новітні суспільства своїм світоглядом зрізничковані і різновидною є українська вільна громада. Вона з'єднана ідеалом української державности, але, на превеликий жаль, цей ідеал не виключає існування у вільному українському суспільстві все ще десятки політичних партій, організацій чи „середовищ", які одні з одними — делікатно кажучи — не завжди поводяться по-джентелменськи і аж надто часто та надто яскраво переступають межу, яка ділить культурну полеміку за доктрини, за справи, та за лайку, дуже часто з особистим підложжям. Отож, вертаючись до нашої теми, треба згори прийняти як річ невідхильну, що редакційний коментар на будь-яку внутрішню українську тему не може знайти згоди і признання від усіх без винятку читачів і мусить породжувати у частини читачів сумніви чи спротиви.

Але це не значить, що редакція газети, рахуючися згори з таким станом, має відмовлятися від коментування подій, від займання становища у прерізних справах внутрішнього нашого українського життя. Автор цих рядків, який у цьому році міг би

(Закінчення на стор. 4)

В. Кульчицький Гут

СЛАБІСТЬ ЧИ СИЛА?

Над питанням, чи Москва є безсила чи могутня, ведеться широка дискусія особливо у ЗСА вже від деякого часу. І в пресі, і по радіо, і на телевізії. Почалася вона від Анголі, а тепер обертається довкруги САЛТ II. У весняному числі престижевого квартальника „Форейн Еферс" на всіх десять статтей аж шість так чи інакше торкаються цього питання.

Есенцію дискусії добре схопила редакційна газети „Ню Йорк Таймс" з 28 січня ц.р. „Образ Америки як світового невдахи, а Совєтського Союзу як щоденного переможця, — писалося там, — буде навіть ще більше роздуватися тепер, коли починається президентська кампанія 1980 року. І цей образ буде висіти тягарем над дебатами про САЛТ, може навіть децидуюче." А дещо дальше; — „Ми знаходимося між тими, яких обвинувачують і читачі й коментатори за байдужість до втрати волі вдома і труднощів поза границями. ... На Картера і на тих, хто в загальному підтримує його закордонну політику, іде зростаюче нарікання за те, що ніби сила переходить від З'єднаних Стейтів до Совєтського Союзу, і відповідно до цього проходить зловісна перестановка серед інших націй." Редакція ж щоденника переконана, що „це є дуже помилкове представлення нашого прикрого положення".

Так воно чи не так, все ж уважний спостерігач світових подій мусить ставити собі питання: чи факт захоплення Москвою і Анголі, і Етіопії, і Південного Ємену, і Афганістану є доказом слабости чи сили?

ІНТЕНЦІЇ МОСКВИ

Народжується також друге питання: чого Москва там шукає? Яка її мета?

У статті „Відносини між ЗСА і СССР: потреба вичерпного підходу" (одна із згаданих вище шістьох), Річард Дж. Барнет, старший член Інституту Політичних Студій, спочатку твердить, що „від інтенцій обох потуг залежить, чи якийнебудь роззброєневий договір є можливий", а п'ять сторінок пізніше доказує, що „аспірації совєтів самі по собі не є відповідним вихідним пунктом для становлення політики ЗСА." Чому? Бо його власна аналіза на протязі цих п'яти сторінок довела його до заключення, що „фантазії про світове провідництво можуть дійсно мотивувати совєтських лідерів". Консеквенцій такого заключення він, виходить, налякався, і вирішив у дальших своїх міркуваннях з „інтенцій" совєтів зрезиґнувати.

Другий зі згаданої вище шістки, Доналд С. Загорія, професор політичних наук Гантер Коледжу і член Дослідного Інституту Інтернаціональних Змін при Колюмбійському університеті, більш відважний. У своїй статті „У пролом: нові совєтські союзи у третьому світі" він каже: „За Хрущова росіяни казали льокальним комуністичним лідерам у країнах третього світу співпрацювати з „національними демократами" і навіть об'єднувати їхні партійні організації з організаціями націоналістів, щоб оминути взаємне недовір'я і підозріння. ... Та збагнувши помилковість надмірної співпраці з ненадійними „буржуазно-націоналістичними" провідниками у 50-их і 60-их роках, совєти випрацювали нову стратегію для 70-их і 80-их років. У деяких випадках, таких наприклад як Ірак, Сирія і Альжирія, вони продовжують піддержку некомуністичних соціялістів такого чи іншого сорту. Але тепер, коли у багатьох частинах Азії і Африки наплодилося більше марксо-ленінських груп і партій, новим елементом совєтської стратегії є допомагати комуністичним партіям захоплювати державну владу. ... Остаточною ціллю цієї стратегії є встановлення нової системи союзів для росіян в Африці й Азії; більш вільну східню версію Варшавського Пакту".

Хоч і не говорить проф. Загорія про кінцеву мету, але „інтенції", аспірації" Москви на зараз та на недалеке майбутнє з'ясовані зовсім вірно, і вони дуже важні для правильної оцінки сили Москви.

„НОСИВ ВОВК..."

„Повстанці, які боряться за відокремлення від Етіопії, сказали нині, що вони вбили 1,100 етіопських і кубинських вояків у різних битвах", — повідомляла пресова агенція „Ройтерс" з Найробі, Кенія, 23 квітня ц. р.

„Обурення проти режиму і присутности великої кількости совєтів драматично спалахнуло у Герат (100,000 населення), столиці провінції 400 миль на захід від Кабуль. Одного ранку тисячі селян заволоділи базарем на долині міста, несучи зелені мусулманські прапори. ... У часі боротьби афганські повстанці методично виловлювали совєтів і багато з них повбивали", — писав у своєму звідомленні з Афганістану Дейвід ДеВосс („Тайм", 4-го травню 1979).

А паризький щоденник „Ле Монд" з 11 квітня ц. р. підсумовував: — „В останніх тижнях Совєтський Союз значно посилив мілітарну допомогу своїм двом союзникам, які є в біді: В'єтнамові й Афганістанові. Так сильно стали совєти по боці урядів в Кабуль і Ганою, що, принайменше посередньо, вони беруть участь у мілітарних операціях, переводжених проти мусулманських „бунтівників" в Афганістані та червоних Хмерів у Камбоджії". А дещо дальше: —

„Совєтська преса веде нещадну кампанію проти „реакціонерів" — американців, пакістанців, іранців, західних німців, китайців і навіть єгиптян — обвинувачуючи їх усіх нерозбірливо у допомаганні „контрреволюції".

Ці факти вимовно говорять, що зброя, яку Москва до цього часу так ефективно вживала проти других, обернулася проти неї. І в Анголі, і в Етіопії і в Афганістані ведеться повстанська боротьба проти маріонеток Москви. Ведеться вона і в Камбоджі. Хоч головний там ворог — В'єтнам, та він мусить пильнувати границь з Китаєм і тому, виглядає, Москва мусить і тут активно анґажуватися. Покищо спокійний Південний Ємен — „совєтська база", як каже Джеймс Е. Акінс, може кожної хвилини загорітися, бо дві третіх населення з нього

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

БІОЛОГІЧНА РЕВОЛЮЦІЯ

Людина в недалекім майбутнім матиме змогу виростити штучно „найкращих" представників своєї породи та започаткувати „новий сміливий світ", в якому наша демократія може стати „чудернацькою, середньовічною ідеєю". Тими словами почав свою доповідь про „біологічну революцію" д-р Пірс Вілліямс, професор історії знання Корнельського університету, в Академії Природничого знання у Філядельфії при вул. 19 та Парквей. На його думку останні осяги в молекулярній біології спустили з прив'язі зграю фантастичних можливостей, — які заторкують генетичне втручання у розвиток людини недалекого майбутнього.

Здатність втручання у генетичну структуру нашого організму дозволить на ляборatорійне вирощення людини з однієї клітини. Ми матимемо змогу творити людину на замовлення, згідно з поданою специфікацією.

Науковці матимуть можливість контролі розвитку людини та у направлюванням її в бажанім напрямі. Це може довести до „чистого тоталітаризму", якого ми ще ніколи не бачили, ні в дійсності, ні в уяві.

На думку автора розповіді, ті „вищої якости людські єства" втратять духові прикмети людини. Вони будуть фізично й духово однакові й стануть свого роду елітарною, чи радше аристократичною верствою, для яких найменша згадка про демократичні ідеї буде чужою та неприємливою. Із розшифруванням клітинної інформації, що керує розвитком людини, біологи відкриють таємницю регенерації та старіння. Вони удосконалять систему й методу імунізації так, що якщо хтось матиме пошкоджену частину організму, він буде могти її замінити запасною частиною з „найближчого осередку перещіплення". Нове серце, чи селезінку буде можна „вмонтувати" в систему людського „механізму" без найменшої реакції, чи відкинення з боку організму. Людський мозок можна буде зберегти та охоронити перед цьогочасними пошкодженнями та аваріями, а нещасливі мешканці „нового сміливого світу" (заголовок філософічного твору англійського письменника Гакслі) матимуть змогу осягнути постійне щастя за допомогою уривчастих шоків із малесеньких електрод, насаджених у мозковий осередок вдоволення. У той спосіб людський організм стане перфектною біологічною машиною відпорною на всі недуги та недоліки, подібно як бляшана пушка з консерви на атаки бактерій та вірусів.

Але немає світла без тіней. Такою тінню у тій генетичній утопії становить приниження поняття гомо сапієнс до звичайної машини, та зведення його „до рівня м'яса". Той генетичний тріюмф, на жаль, не матиме нічого спільного з духовими цінностями людини та нашого сучасного суспільства.

З тієї причини ми мусимо глибоко застановитися над пов'язаністю поступу біологічного знання та його впливом на духове життя людини. Цим самим суспільність мусить провести стислу контролю над розвитком генетичної технології, щоб не викопати собі власної могили. Наука не признає жадних „невід'ємних" прав, таких, які нам забезпечує, нпр., американська конституція, та вважає їх „соціяльними мітами", що постійно є під атакою біологічних революціонерів. Дуже важко найти сьогодні між науковцями гуманіста, бо для них гуманізм густочасто зводиться до участництва в концерті. Тому єдиним шляхом для задержання суспільности в теперішній формі в критичній добі найближчого майбутнього, становить контроля напряму та засягу наукових, біологічних дослідів.

Ганна Черінь

ЧОТИРИ СТОЛИЦІ

[9]

Будинки понумеровані, а на стінах можна бачити різні об'яви й написи: „Я тебе люблю" (підпис), або „Голосуйте за..." (ім'я рек) — точнісінько як у нас під час виборчої кампанії! Будинків збереглось у цілості багато, може яких 75. На брукованих вулицях росте дуже гарний кріп і синьоокий Петрів Батіг. А цінності, золоті речі, вази, навіть фрески, повирубувані зі стін, порозбирали по музеях і приватно. Багато з них є в Неаполі, але чимало й у Англії та інших країнах. Заходячи наперед скажу, що по приїзді в Чікаґо ми таки відвідали виставку в нашім Інституті Мистецтва й доповнили враження. В Італії ми побачили місто загально, а в Чікаґо були скондесовані речі вжитку й мистецтва, гарні скульптури, картини, ювелірні вироби. Дуже вдало це склалося.

По синьому морю...

Уже сонце сідало, як ми прибули в Бріндізі. Це місто славне тим, що тут помер Вірґілій. Але нам тепер не було ніякого діла до Вірґілія, бо де ж його в темряві відшукати? До того ж, ми були голодні. Висадили нас на пристані біля самого моря та й завели в ресторан. Одна з нашої групи, італійка, підсіла до нашого стола й запропонувала нам пляшку вина, що вона везла аж із Парижу. Ми не відмовились. З нами сидів і дуже симпатичний „гіппі" з Тексасу. Він, власне, був не „гіппі", а дуже порядний і навіть соромливий хлопець, але маскувався як „гіппі": руді вуса й волосся по плечі, запрані джінси й біла підсорочка з написом на всі груди „Біллі". Що цікаво, що його звали Джімом, але він афішувався як Біллі, щоб людей пантеличити. Як би там не було, вся наша група звала його Біллі. Ми смакували французьке вино з вечерею.

У сусідній залі почалась метушня. Заграла платівка (весільний марш Мендельсона), і в залю ввійшла молода з дружками. Тонесенька, гарна й така молоденька, ще дитина... Десятка зо два гостей посідали за три столи, кельнери принесли їм досить скромну вечерю; потім почали підносити тости та виголошувати промови, супроводжувані рясними оплесками. Ми зацікавилися: а як же виглядає молодий — і взагалі — де ж він? Розглядали всіх присутніх чоловіків, і ніхто на цю ролю не надавався. Ніхто навіть не був у білому чи формальному вбранні...

— Ну, а то хто ж сидить біля неї?
— Та, мабуть, батько.
— Ні, батько в кінці стола. А то молодий!
— Який він молодий, він старий!
— На весіллі й старий молодим називається, аби женився!

Справді, на всі промови старий-молодий відповідав, піднімаючи чарку. Знову заграла рекордована музика, молода з дружкою затанцювала вальс, і гості потроху розійшлися. Пішли й ми до пристані, де стояв наш корабель-порон „Еґнатія". З моря заносився дошкульний вітер. Ми завжди мали светри напоготові й одягалися, в той час як наші співмандрівники жалюгідно трусилися, бо їх ватянки були в багажі. А чекати довелося дуже довго. Зате ми мали втіху споглядати, як наш корабель, мов біблійний кит, глитав одне за одним: 8 автобусів (один із них із причепом), безліч авт, а потім багато пасажирів, в тому числі, нарешті, й нас. Нас роcділили по каютах, вже тільки чотири в кожній. Нас запросили Енн і Ел, з котрими ми їхали разом у поїзді з Парижу на Рим, за те, що ми не курили, не пиячили й не хропли. Малярка з її чоловіком були вражені, що їх зігнорували, й надулися. Подивившись трохи на темні води Адріятики та на вогні Бріндізі й Барі, ми пішли в каюту спочивати. Корабель ішов нечутно, ліжечка були м'які й зручні, тож спалося краще, ніж будь-коли за ввесь час нашого мандрування.

Вранці нас покликали на сніданок. В їдальні було досить елеґантно, й не можна було сідати, де прийдеться, а треба було чекати, поки „метр" тебе десь посадить. Чомусь нас двох він повів не між нашу групу, а до чужого стола, де вже сиділо подружжя з двома хлопчиками літ восьми-десяти. Гарно вдягнені, вродливі люди, на вигляд греки. Ми привітались по-англійськи, бо інакше не вміли, кельнер приніс нам чудовий сніданок, що, крім яєчок, булочок і кави, складався також із кількох сортів доброго сиру й винограду.

— Евхаристо, — сказала кельнерові. Наш співтрапезник привітно усміхнувся й почав з нами розмовляти. Його англійська мова була дуже добра. Дружина й діти, видно, розуміли теж. Виявилось, це були досить великі риби: генеральний консул Кипру в... Африці, з осідком у Бурунді, на ім'я Тасос Анастасіадес. Чоловіки подались у політику, консулова дружина мило посміхнулась, а діти взялись учити мене говорити по-грецьки. На щастя, пам'ять моя в цей день була чудова, і я нахапалась багато грецьких слів, і досі їх пам'ятаю. З двох причин до грецької мови я мала більший ентузіязм, ніж до італійської: поперше, вона була „чужіша", а подруге — більше знайома, тільки треба було глибше докопуватись. Пригадався уривок вірша Анакреона, що його ми завчили колись у Київському університеті; один семестр старогрецької нам дали, поряд із діялектичним матеріялізмом та історією „партії". Отже, „таласса", „піней", „меляйна", трохи інакше вимовлені, тепер пригодилися. А діти навчили мене назв різних частин тіла, їжі. На покладі лежали в спальних мішках юнаки й дівчата.

Я слухала їх розповіді про те, як вони мало не ввесь світ об'їхали з рюкзаком. Коло них сушились їхні джінси та сорочки, що їх вони вже встигли попрати в убиральні. Дівчата й хлопці виглядали якось однаково: довге сплутане вітром волосся, засмалені, обвітрені лиця, однакова вилиняла одежа, що висіла на них мішком і не давала розпізнати статі. О так, вони багато побачать — але чи не прищепиться до них циганська вдача? Ми ввесь час плили між островами, що здавалися, а може й були безлюдними. Господи! Гостре, голе сіре каміння, на котрім нічого не росте. Звичайно, синя, осяяна сонцем вода, білі хмари й сірі скелі творили разом разюче-прекрасні краєвиди. Це ми бачили нещодавно в фільмі „Грецький тайкун".

Коло десятої години ранку наш корабель причалив у Патрасі. Наша Марися (так ми зукраїнізували її ім'я „Марез") в Греції притихла. Вона знає кілька мов, бо пройшла тренінґ методою „занурення", цебто, мешкання в тій чи іншій країні майже рік; але по-грецьки вона знала менше від мене й нікуди нас не провадила, а наймала грецьких екскурсоводів. В Патрасі вона нас повела їсти „сувлаки".

Ви беріть їх із десяток, бо вони маленькі.

Зайшли в якусь буду, на котрій і було написано „Сувлаки". Кельнер приніс нам цілу миску сувлаків, — це такі шматочки баранячого м'яса, настромлені на короткі палички. Схоже на „шишкибаб", тільки багато менші, й тільки баранина, до того ж шматочки зо три м'яса, а решта — самий товщ. Ну, то туристи поїли так-сяк м'ясо, а товщ лишили. Правда, сувлаки дуже дешеві, по 11 центів, то можна було викидати гроші. А греки їдять залюбки й товщ, і нічого їм від того не діється, бо, як нам пояснили, той товщ балянсується (а чим, то вже я не вкумекала. Мабуть, браком їжі).

З Патрасу автобусом їхали до Атен. Дороги тут вже не такі гарні, скрізь щось будують, лагодять, повно пелюки. Авт менше, бо країна бідніша, та й туристів тут не так багато, як у Італії й Франції. То там, то там пальми кланяються, кактус бовваніє. Скрізь сліди посухи й неврожаю. Так от вона, Еллада, колиска світової культури, що перестраждала під багатьма займанцями, гартувалася й слабла у війнах і витворила нову мішанину людей, що навіть не схожі на своїх предків, еллінів. Але за традицією, вони ще несуть гордо свій античний прапор, і звідси починаються Олімпійські змагання, звідси почався грецький стиль в архітектурі, скульптурі, звідси вийшли й норми й закони Поезії.

(Продовження буде)

ВІДБУЛАСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

ВАКЛ вимагає розв'язання концтаборів, психіятричних тюрем, звільнення політичних і релігійних в'язнів, забрання окупаційних військ з України й інших поневолених країн, вимагає національно-державної незалежности для поневолених російським імперіялізмом і комунізмом народів у СССР і сателітних країнах.

Крім резолюцій, був прийнятий також кінцевий комунікат, в якому сказано:

„Засуджуємо постійні московсько - большевицькі намагання знищити національні культури і релігії, політику насильної русифікації поневолених народів, з тою метою, щоб створити одну „совєтську", „російську" націю. Конференція заохочує народи за залізною заслоною скріпити і поширити їхню боротьбу за свободу, національно-державну незалежність, демократію та людські права. Ми підтримуємо боротьбу українського, білоруського, грузинського, болгарського, хорватського, румунського, мадярського та інших поневолених народів за їхню національно-державну самостійність і проти русифікації та політики ґеноциду Москви. Ми звертаємо увагу урядам держав Вільного Світу на життєво важливу необхідність включити в їхню стратегію національно-державне визволення поневолених народів."

Ню Йорк Таймс із 4-го травня подав повний текст кінцевого комунікату Конференції.

У Резолюції ч. 2 під назвою „За незалежність України — проти російського колініялізму" сказано, що ВАКЛ повністю підтримує нескорених борців за волю і державність України і закликає уряд і Конґрес ЗСА та інших вільних держав застосувати резолюцію ОН про деколонізацію світу також до СССР.

У Резолюції ч. 6 названо Україну та інші поневолені комунізмом народи, як могутніх союзників Вільного Світу, які справедливо домагаються допомоги від ЗСА та інших вільних держав.

Конференція молоді ВАЯКЛ (Світової Антикомуністичної Ліґи Молоді) відбулася в місті Манаґуа, Нікараґуа, безпосередньо перед Конференцією ВАКЛ. На Конференції молоді прийнято подібні резолюції й постанови, як на Конференції ВАКЛ. З боку України в ній взяла участь делеґація на чолі з Ігорем Зваричем та А. Пряткою (зі ЗСА).

Українська делеґація й делеґації АБН на Конференції ВАКЛ належали до найчисленніших і найбільш активних. У склад української делеґації входили д-р С. Галамай, Василь Косюк, Юліян Середяк, о. В. Ханейко, інж. В. Чопівський, Р. Бадинський, Є. Маркович, М. і М. Байлаки, а з молодих були ще: Розалія Савчук, Сусана Галатьо, Юрій Галатьо, Юрій Данилишин. Українські делеґати прибули з Европи, ЗСА, Арґентини, Бразилії й Параґваю.

26-го квітня президент Параґвайської республіки Альфредо Стресснер прийняв на окремій авдієнції шістьох делеґатів, як представників від цілої Конференції. Ними були теперішній президент Світової Антикомуністичної Ліґи — д-р Хуан Мануел Фрутос, (Параґвай), д-р Ф. Барбєрі (Бразилія), д-р Е. Родріґез (Мехіко), проф. Р. Пірсон (ЗСА), ґубернатор Джам Джун (Савді Арабія) і мґр Слава Стецько (Україна). На цій зустрічі приявні представники поодиноко інформували коротко кого репрезентують і про ситуацію в даній країні. Слава Стецько крім книжок про Україну передала президентові різьблені писанки й інкрустовану тарілку. Про цю зустріч писала місцева преса, а газета „Партія" помістила на 1-ій стор. знімку президента Стресснер зі Славою Стецько.

Зустріч В. Мороза...

(Закінчення зі стор. 1)

що має намір видавати його книжки: „Єдині українці мають такі глибокі пов'язання зі своєю батьківщиною, Україною". І цієї глибокої віри, цього скарбу ми не сміємо спроневірити. А коли над Києвом засяє синьо-жовтий стяг, тоді прийде ще одна битва, битва за духове оновлення України. „Я прибув за кордон, до вас," — закінчив своє слово В. Мороз — „щоб разом з вами всіма працювати. Особливим моїм прагненням є віддати якнайбільше сил і часу українській молоді".

На кінці В. Біляїв передав В. Морозові деякі документи, а М. Степаненко ще раз запросив його до участи в VIII Сесії УНРади, яка відбудеться в Европі вже за кілька тижнів.

Пластова Станиця в Боффало, Н. Й.,

ділиться з Пластовою Родиною сумною вісткою, що дня 25-го травня 1979 р., з волі Всевишнього, відійшов до Вічної Ватри



пластун сеніор керівництва

Проф. ОЛЕКСАНДЕР БЕРЕЖНИЦЬКИЙ

член куреня УПС Чорноморці, бувший член Головної Пластової Булави та довголітній станичний Пластової Станиці в Боффало, Н. Й.

У глибокому смутку —

За Пластову Станицю в Боффало:

Станичний — Пл. сен. ЯРОСЛАВ ПРИШЛЯК

Писар — Пл. сен. ЛІДА СТАСЮК



Ділимося з Українською Громадою болючою вісткою, що 17-го травня 1979 року, помер, несподівано, в Чікаґо, Ілл., на 92-му році життя, Найдорожчий МУЖ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

Д-р МОДЕСТ КОЗАК

учасник Першої світової війни, СОТНИК у Визвольних Змаганнях в Західній і Східній Україні в Армії УНР.

ПОХОРОН відбувся 21-го травня 1979 р., о 9-ій год. ранку, з похоронного заведення Музика і Син до собору свв. Володимира й Ольги, а звідтам на цвинтар св. о. Миколая.

Важким горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА
родини — КОЗАКІВ, КОЛОДІЇВ, НАКОНЕЧНИХ
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді, Европі і Україні



У глибокому смутку ділимось із Друзями і Знайомими сумною вісткою, що дня 25-го травня 1979 року, у Боффало, Н. Й. на 65-му році життя, з волі Всевишнього відійшов до Вічної Ватри, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ, ЗЯТЬ, ШВАҐЕР, КУЗЕН І ДЯДЬКО

бл. п. проф.

ОЛЕКСАНДЕР БЕРЕЖНИЦЬКИЙ

ПЛАСТУН СЕНІОР КЕРІВНИЦТВА, БУВШИЙ ЧЛЕН ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ, МҐР. ФІЛОСОФІЇ.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ зачнуться у вівторок, 29-го травня 1979 р., о год. 8:45, з похоронного заведення Ольги Слотюк до церкви св. Миколая.

Тлінні Останки спочинуть на цвинтарі Гора Кальварія.

Прибиті горем:

дружина — ОКСАНА
сестра — МАРУСЯ з родиною в Україні
теща — АННА ЗАЯЦЬ
шваґри — ЛЮБА І РОМАН ЦЬОЛКИ
кузени — ЯРОСЛАВ І ОЛЕКСАНДЕР ТАТОМИРИ
сестрінки:
АДРІЯН з дружиною ХРИСТИНОЮ
ОРКО І ЛІДУНЯ ЦЬОЛКИ та
ЄВГЕН ТУРЯНСЬКИЙ з родиною

•

Замість квітів, проситься складати датки на Патріярший Фонд або Пластові Видання.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Незабутнього, Найдорожчого МУЖА

бл. п. д-ра мед.

РОМАНА ФІЛЬВАРКОВА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

у соборі свв. Володимира й Ольги у Чікаґо, Ілл. в суботу, 9-го червня 1979 року, о год. 7:45 ранку.

Про молитви за Покійного просить Родину та Приятелів —

дружина Оксана Фільварків

Вшановуючи пам'ять Покійного, складаю 500.00 дол. на Українські Студії у Гарвардському Університеті.

В глибокому смутку повідомляємо, що з волі Всевишнього, в четвер, 17-го травня 1979 року, у Монтгомері, Алабама, після довгої недуги, відійшов у Вічність, на 76-му році життя



бл. п. проф.

ГРИГОРІЙ ВОВК

Горем прибиті:

дружина — ЛІДА
доньки — НАДІЯ і ОЛЯ з Родинами
внук — МАРКУСЬ



Ділимося сумною вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 24-го травня 1979 року, по довгих терпіннях відійшла у Вічність, на 81-му році життя, наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА, ТЕТА І ШВАҐРОВА

бл. п.

МИРОСЛАВА з КОХАНОВСЬКИХ

ЯЦУРА

б. учителька середніх шкіл в Перемишлі і Станиславові та опікунка Пластової Молоді, народж. 13-го липня 1898 р. в Сколім, пов. Стрий, Україна.

ПАНАХИДА у вівторок, 30-го травня 1979 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Насевича, 109 E. Tabor Rd. **у Філядельфії, Па.**

ПОХОРОН в середу, 30-го травня 1979 р., о год. 8-ій ранку з похор. заведення до церкви Царя Христа при Каюґа вул., а відтак на цвинтар Факс Чейс у Філядельфії, Па.

У великому смутку:

син — ЗЕНОВІЙ з дружиною ОЛЬГОЮ і дітьми АСКОЛЬДОМ, СВЯТОСЛАВОМ і РОКСОЛЯНОЮ
сестра ІВАННА ЛЕВИЦЬКА з мужем ІВАНОМ
брат — ЗЕНОВІЙ КОХАНОВСЬКИЙ з дружиною СТЕФАНІЄЮ
сестрінки:
МАРІЯ ЩУКА з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми СОФІЄЮ та АНДРІЄМ
АНЯ КЛОС з синами АДРІЯНОМ і МАРКОМ
ЗЕНЯ ХАБУРСЬКА з мужем ОМЕЛЯНОМ і синами ЮРКОМ, АНДРІЄМ і БОРИСОМ
УЛЯНА МЕҐЕР з мужем ДЖОВОМ і дітьми НІНОЮ і СТЕПАНОМ
БОГДАН КОХАНОВСЬКИЙ з дружиною МАРТОЮ і дітьми РОМАНОМ, ТАНЕЮ і МАРКОМ
кузен — Д-р БОРИС КРИНИЦЬКИЙ з дружиною ЛІДОЮ і дітьми БОРИСОМ та КСЕНЕЮ
свати — МИХАЙЛО і МАРІЯ КОЛОТИЛО
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім, які прийшли віддати останню прислугу моїй Найдорожчій ДРУЖИНІ І МАМІ

бл. п.

НАДІЇ КОГУТ з КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ

Щиро дякуємо Всч. о. Тарасові Прокопів за відправлення Парастасу, Панахиди і за ведення похоронів, Всч. о. Лаврентієві Лавринюкові за відправлення похоронної Служби Божої, п. Іванові Хоминові і п. Богданові Калині, які своїм зворушливим і гарним співом звеличали пам'ять моєї Дорогої Дружини і нашої Мами. Дуже дякуємо Всч. о. крилошанинові Любомирові Мудрому та п. проф. Т. Білостоцькому за відправлення Панахиди і всім Паням і Панам, які не жаліли труду і прибули з Озон Парку на жалобні відправи. Щиру подяку складаємо п. Лідії Маґун за прощальні слова від 1-го Відділу Союзу Українок Америки та рівнож п. Валько за вшанування прапором СУА під час похоронних обрядів. Дякуємо всім з Родини, Приятелям і Знайомим, які приїхали з далека, щиро дякуємо за молитви, за численні Заупокійні Служби Божі, за квіти і участь під час відправ і похоронів. Дякуємо похоронному заведенню П. Яреми за поради і совісне проведення похоронів. Дякуємо за щирі датки. Хай Вас усіх Господь нагородить сторицею.

•

ПОЖЕРТВИ ЗЛОЖИЛИ:

по 40.00 дол. — К. і М. Ваньо, Р. і Б. Ковалів;
30.00 дол. — Я. і М. Тимочко;
25.00 дол. — Д. і Е. Поритко;
по20.00 дол. — Й. і Е. Керелейза, Б. Кекіш, Р. і Г. Поритко, С. Бардиґула, В. і Е. Добчанський, М. і О. Свинтух, П. і А. Костечко, О. Харамбура;
по 15.00 дол. — І. і О. Башта, Р. Когут, А. і А. Ваньо, М. Денисик;
по 10.00 дол. — П. і О. Саляк, О. і Е. Кекіш, І. Левицька, П. і І. Шкафаровський, Ю. і О. Добчанський, М. і Х. Мельник, Д. і С. Косович, Б. і С. Крушельницький, С. і М. Ковалів, М. і З. Кулинич, К. і Д. Когут, Н. і Л. Рубашевський;
по 5.00 дол. — В. і С. Наум, М. і С. Рудик, С. і О. Рудик, І. і І. Подинський, Е. і І. Делецький, С. Свинтух;
2.00 дол. — Р. Кріль.

Разом	**$507.00**
На Фонд Св. Софії	**$350.00**
На церкву св. Юра	**100.00**
На радіопрограму св. Юра	**30.00**
На пресовий фонд „Наше Життя"	**27.00**

Хай Господь винагородить Вас Усіх щедрою ласкою

Муж — МИРОСЛАВ
Дочка — ТЕРЕСА з мужем ЕД. КІДЕЛ
Син — БОГДАН

СЛАБІСТЬ ЧИ СИЛА?

(Закінчення зі стор. 2)

втекло („Тайм", 12-го березня 1979).

ЕВОЛЮЦІЯ — РЕВОЛЮЦІЯ

На сторінках „Свободи" появилося вже багато статтей про еволюційний та революційний шляхи визволення. Остання, здається, була М. Платковського „Чи можлива в Україні революція?" (3-го травня 1979). Він писав: „Революція прийде тоді, коли події до цього визріють. Вони визріють наслідком зовнішніх чи внутрішніх труднощів російсько-совєтської імперії".

Дещо раніше (28-го листопада 1978) Іван Кедрин у статті „Революція чи еволюція" вичисляв різні обставини, які можуть спричинити революцію, але серед них він не згадав цих, які зараз визрівають. Розуміється, повстання, про які була мова вище, можуть завтра-позавтра заломитися, але вони можуть тягнутися роками, висмоктуючи сили Москви і витворюючи революційну ситуацію.

Існування й успіх цих повстань залежить від помочі, яку вони діставатимуть із-зовні. Комуністи в індокитайських країнах не були б перемогли без моральної, а в першу чергу матеріяльної помочі СССР, комуністичного Китаю та їхніх поплентачів на Заході. Тепер це саме стосується повстань проти московських маріонеток. Якщо вони дістануть відповідну підтримку, Москві грозить повторення як не 1917, то хоч 1905 року.

Детантська евфорія американського суспільства дозволила Москві здобути нові терени, тепер вона потребує сприятливої атмосфери, щоб з цих теренів виполоти з корінням бунтівничі елементи і осягнути їхню повну консолідацію. А для цього їй потрібно в першу чергу повстанців ізолювати; відтяти всяку допомогу, яку вони покищо ще дістають зі зовні.

І ще потрібна ця атмосфера для того, щоб ніхто не перешкоджав їй у роботі в Ірані. Найновіші ж бо звідомлення кажуть, що там вже наростає незадоволення із твердої руки Хомейні і формується нова коаліція для ліквідації ісламської республіки.

Щоб таку блаженну атмосферу осягнути, Москва, виглядає, рішилася навіть покищо відв'язатися від арабсько - ізраїльського фронту, бо звідтіля надходять вісті, що вона відмовилася доставити Іракові і Сирії таку зброю, якої вони домагаються.

Можливості рідко стукають до дверей. Як вони приходять, їх треба ловити. Були можливості скінчити з російською імперією в 1917-20-их роках. Хоч теперішні можливості не таких розмірів, та їхні потенції є великі. Москва робить і буде робити всілякі заходи, щоб Захід ці можливості переочив, зігнорував, чи привитав їх тільки літеплою усмішкою. Завдання української громади робити все, що в її силах, щоб зусилля Москви в цьому відношенні пішли намарне.

У КЕРГОНКСОНІ ГРОМАДЯНСТВО ЗУСТРІНЕТЬСЯ З А. КОССОВСЬКОЮ

Кергонксон, Н.Й. — Стараннями 89-го Відділу СУА в Кергонксоні, у неділю, 3-го червня ц.р., о год. 1-ій по полудні, тут у церковній залі української католицької церкви св. Тройці, відбудеться зустріч тутешньої української громади з відомою письменницею і поетесою Аллою Коссовською. У програмі візьмуть участь Людмила Волянська, яка доповідатиме про письменницю, і співочий ансамбль „Промінь" під орудою Богданни Волянської.

ЗАВДАННЯ ГАЗЕТИ...

(Закінчення зі стор. 2)

відзначувати свій „ювілей" 60-річчя професійної журналістичної праці, у своїй доповіді на з'їзді українських журналістів під час Третього СКВУ гірко дорікав українській пресі, що в нинішній стадії її історії відчувається брак часописів, себто газет, які не тільки інформували б і не тільки містили авторські статті, що висловлюють погляди одиниці, але й були речниками громадської думки. Це нелегка справа, проте це невідхильний обов'язок газети, яка є органом найбільшої організованої громади, стати власне таким керівним часописом. В історії української преси відомі такі газети, які у свому — також невимовно трудному часі — виконували таку місію: „Рада" Євгена Чикаленка (Київ, 1914), „Нова Рада" (А. Ніковського, Київ 1917), „Українська Трибуна" В. Саліковського (Варшава 1921), „Діло" (Львів, 1880-1939). Редакційні статті тих газет також не знаходили схвалення і згоди від усіх читачів, були спротиви й полеміка, і це природне явище. Невдоволені читачі можуть висловлювати свої застереження у „Листах до Редакції", що їх Редакція повинна поміщувати, чи в окремих авторських полемічних статтях. Деякі американські телевізійні станції (напр., канал 11 в Ню Йорку) мають, звичайно після новин, редакційний коментар, який кінчається з правила таким закликом: „Це був коментар редакції такої-то станції — яка ваша думка, ми хотіли би знати". Всі названі вгорі газети, які ввійшли до історії української преси як керівні органи громадської думки, появлялися також поруч з партійними органами, які пропагували свій світогляд. Це одно другому не перечить, навпаки, одно друге доповнює, бо така система демократії, яка визнає зрізничковане суспільство. Але редактор газети, яка повинна буте керівною, не повинен лякатися, що його коментар „не сподобається", що він викличе спротив: інакше й бути не може. Проте, газета, яка раз-у-раз займає становище до всіх справ — дістає повагу у громаді. І навпаки, така газета, якої „хата скраю" — не може бути газетою керівною. А коли газета має повагу і цікава своїми контроверсійними статтями — то й установа, що її видає, на цьому зискує.

У НЮ ЙОРКУ В УІА ВІДБУДЕТЬСЯ ВИСТАВКА КАРТИН Я. Д. КІНАЛЬ

Ню Йорк, Н.Й. — Мистецька комісія при Українському Інституті Америки влаштовує виставку картин, портретів і коляжів мґр Ярослави Дарії Кіналь з Островських. Відкриття виставки відбудеться у неділю, 3-го червня ц.р., від год. 2-ої до 5-ої по полудні, тут в УІА при 5-ій евеню і 79-ій вулиці. Дохід призначений на Катедру українських студій у Гарварді. Виставку можна буде відвідувати кожного дня від 2-ої до 5-ої по полудні, крім понеділка.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округи Балтімор, Вашінґтон і Річмонд, Ва.

повідомляє, що

в неділю, 10 червня 1979 р., о год. 2 по пол. в приміщенні дому „Самопомочі"

при 239 Савт Бродвей у БАЛТІМОРІ, Мд.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

До участи в зборах запрошується всіх відділових урядовців і конвенційних делеґатів Відділів з таких місцевостей:

Річмонд — 34, Вашінґтон — 15, Балтімор — 148, 320 і 337, Куртіс Бей — 55, 81 і 290, Берлін — 260.

НА ПОРЯДКУ:
1. Звіти з діяльности Окружної Управи;
2. Вибори Окружної Управи;
3. Доповідь головного організатора УНС ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО;
4. Плян праці на 1979 рік.

У Зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ, *голова* — **ОСТАП ЗИНЮК**, *секретар*

ІВАН МАЛКО, *касир*

А України знову не було

(Продовження з попереднього числа)

Заяви і поведінка Сапошнікових й Іванових мають за ціль розвіяти легенду про „радянських" спортсменів чи „радянський" народ. Їх це не влаштовує. Вони незадоволені й обурені, коли так починає писати преса на означення багатонаціональних спортсменів із СССР. Для них перестали існувати національності(це вони цинічно окреслюють „політикою"). для них є лише російський народ і лише російські спортмени. Для них немає ні українців, ні білорусів, ні інших національностей СССР. Влада і для них створила ту „суму обставин", яка довела до ліквідації сотні національностей у їхній уяві і в їхньому переконанню. Російським шовіністам можна і не дивуватись. На жаль ми є свідками, коли таку „суму обставин" створюється деким поза кордонами України. Ось такий приклад:

З Москви в Америку прибуває відомий український правозахисник. Українська група влаштовує йому пресконференцію на летовищі і... дає йому російськомовного перекладача. Кілька місяців пізніше, коли цьому правозахисникові відібрали совєтське громадянство, та ж сама група знову влаштовує йому пресконференцію і знову ж дає російськомовного перекладача. Коли ми протестували і домагалися вияснення у цій справі, нам цинічно відповіли:

— Не важливо якою мовою він говорить, а важливо, що говорив.

З цією тезою важко не погоджуватись. А якщо так, то чому українця заставляють говорити чужою, а не рідною мовою перед чужою публикою, що згодом доводить до ще більших джунглів в чужій пресі про українців і росіян.

Коли наш народ опинився в самій Україні перед духовним знищенням, то виразні українські позиції в зовнішній і кожній іншій діяльності є необхідністю першорядної ваги. Заміна їх неясними універсалістичними позиціями дасть нам національних безбатьченків, яких у нас і так не мало.

Експлуатація дітей

В останніх роках дуже виразно завважується, як тоталітарні країни експлуатують дітей, зокрема у спорті, для осягнення своїх політичних цілей. подивімся на вік цих дівчаток, европейських і світових чемпіонів, які були в Бриндбі: Надя Команечі з Румунії на монтреаальській Олімпіяді мала всього 14 років. Тепер їй 17. Її землячка Меліта Рун має тепер 14, не більше років має румунка Еберле. Максі Гнаук зі Східної Німеччини має теж 14 років. Російським гімнастам Мухіній, Шапошніковій, Захаровій і Наймошіній від 4 до 17 років.

Ми ще раз всіх їх побачили на летовищу в Копенгагені. Наш літак відлітав 15 хвилин раніше від їхнього. На летовище вони прийшли з букетами квітів, в товаристві атлетично збудованих Сапошнікових, Іванових і Клименків. Ті чотири гімнасти фізично виглядали, як недорозвинені діти з виголодженої країни.

Ми запитались:

— А де Наташа (Шапошнікова)?

— Пішла гулять — відповів Сапошніков.

Але такого бажання піти „гулять" не було ані в Мухіної ані в Захарової. Ми запропонували Мухіній, яка сиділа з похиленою головою і з очами повними сліз:

— Пішли, купимо щось на пам'ятку, нехай й Іванов іде, як ти сама не можеш?

— Мені нічого не потрібно, — була її відповідь.

— Може хоч оглянемо летовище, тут багато цікавого?

— Мене це все не цікавить.

І справді — її цілий світ не цікавив. Вона знала те, що її може в тисячне, навіть у нашій присутності, повторяв Сапошніков. „Могли всі медалі забрати". А раз медалів не забрали, то з чим їм повертатись? Тітова відкликали з Данії передчасно і йому теж, напевно, доведеться відповідати за провал на европейському чемпіонаті.

Коли ми говорили і дивились на Мухіну і її товаришок, то бачили ту страшну заляканість. Очікування кари за проступок. Що в головах тих дітей діялось не важко сказати. Напевно у них панічний страх перед Сапошніковими й Івановими, які убивали у них радість дитинства.

Колись чемпіонками були фізично зформовані, у повному віці — Латиніна, Бочарова, Астахова й багато інших. Це не були 14-15-річні діти, які не мають і не можуть мати часу ані на навчання, ані на родину, ані на дозвілля. Ціле їхнє життя — це або тренування, або виснажуючі, повні нервозності поїздки і виступи.

На жаль, останньо помічається, що й деякі західні країни в погоні за золотими медалями, теж починають орієнтуватися на своїх конкурентів зі східнього бльоку і теж починають робити ставку на дітей.

І взагалі живемо в часі, коли дитину експлуатують і індоктринують у наші 80-ті роки більше, як будь-коли дотепер в історії людства.

1979 рік — це рік Дитини ООН. Чи не вартувало б, нам українцям, першими запротестувати на форумі ООН проти цієї модерної дискримінації й експлуатації дитини?

А України знову не було

Двадцять одна европейська держава брала участь в жіночому Европейському Чемпіонаті з гімнастики. України там не було, а у складі трьох совєтських гімнастів не було ані однієї українки.

Як ми дивимося на режим в Україні — це друге питання. Але фактом є, що Україна у формі УССР є членом ООН, ЮНЕСКО і багатьох інших міжнародних організацій. І як би ми не шукали якоїсь логіки, коли ходить про участь УССР в міжнародних організаціях, ми так і не знайдемо. В бюрократичних джунглях російські шовіністи це питання збувають прямо феноменальною фразою, яку постійно вживав проф. І. Р. Гузенко член Олімпійського Комітету СССР, в часі нашого з ним інтерв'ю на мюнхенській Олімпіяді. На питання про участь України в Олімпійських Іграх і на подібні — він як грамофонна пластинка відповідав „А у нас це питання не ставилось", або „А у нас це питання не виринало".

І дійсно можна подивляти деяких керівників спорту України, що не зважаючи на те, що „питання не виринало", в останніх поолімпійських роках, Україна брала окрему і самостійну участь у спортивних змаганнях з Францією, ЗСА і мабуть ще з кількома іншими державами, але... коли ці змагання відбувалися в Києві, а не закордоном.

Ми поставили Сапошнікову дуже прагматичне питання, побачивши, зокрема його нервозність і розгубленість після невдачі в Данії:

— А коли б Україна й Білорусь брали участь у цьому чемпіонаті, то може б і всі медалі „забрали"?

І Сапошніков й Іванов обмінялися між собою розгубленими поглядами. Вони не знали, що відповісти. У їхній голові таке питання не укладається. Їхній всесоюзний і всеросійсько-шовіністичний комплекс думання поглинув всі національності, цілі народи. Це питання у них не виринає. „Сума обставин" совєтської дійсности дала новий продукт — російського шовініста і національного безбатченька, якому навіть соромно признатися до свого народу і не з ідейних, а суто побутових мотивів він служить режимові, який втілює все, найбільш реакційне і шовіністичне, що міг видати російський народ.

І так, не зважаючи на те, що олімпійський смолоскип буде мандрувати Україною, що в Києві будуть відбуватися різні Олімпійські змагання — України знову не буде на Олімпійських Іграх, як і не було на Европейському Чемпіонатові з Гімнастики у невеличкому данському містечку Бриндбі.

[Кінець]

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Новини з УНІГУ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — В програмі „Нешенел Паблік Редіо", що її передає 130 радіостанцій і яку слухає понад 2 мільйони осіб, на панелі про виховання та навчання, що його підготовив відповідний інститут університету Джоджа Вашінгтона, панеліст Вайнбург висловився з признанням про осередок українських студій в Гарвардському університеті.

Бібліотекар УНІГУ, Едвард Касинець, виголосив доповідь в УВАН дня 1-го квітня на тему: „Юрій Меженко — бібліограф".

В часописі „Тидзєнь Польскі", що виходить в Лондоні, в Великій Британії, в числі з 31-го березня 1979 р. в статті Тимона Терлецького, автор, обговорюючи занепадання студій польоніки в Америці, з признанням висловлюється про українізтику в Гарварді.

Опубліковано найновіший каталог видань УНІГУ. На 28 сторінках описано 64 публікації. Каталог можна одержати безплатно, пишучи на адресу ФКУ в Кембріджі.

В серії кожнотижневих семінарів українознавства, в четвер, 5-го квітня ц.р., виголосила доповідь проф. Марта Богачевська-Хомяк (Департамент історії, Мангаттанвіл коледж) на тему: „Жіночий рух в Східній Европі при кінці дев'ятнадцятого століття".

Дня 25-го березня ц.р. загостив до Гарварду президент СКВУ Микола Плав'юк. В зустрічі з директором УНІГУ зміцнено особистий контакт, продискутовано актуальні проблеми, спільні українській суспільно-громадській репрезентації та українському науковому центрі при Гарварді. Президент СКВУ предложив для розгляду конкретний проєкт — опрацьовання спостережень про стан української мови в діяспорі. Директор УНІГУ у відповідь заявив готовість українського гарвардського колективу приєднатись до реалізування проєкту М. Плав'юка.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1979 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці, 36-ий Відділ, о год. 1:30 по пол. в кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Рд. Іст у Рочестері, Н. Й. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Дем'янів.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ЛУКАЧ, член УНС Відд. ч. 113 Б-ва св. Івана в Derry, Pa. помер 14 березня 1979 р. на 89 р. ж. Став членом УНС в 1916 р. Полишив у смутку 8 дітей: Нелі, Валтер, Станлей, Іван, Йосиф, Михайло, Марія і Люіс. Похорон відбувся на цвинтарі St. Bernard, Indiana, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО КРОКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 175 Б-ва св. Миколая в Детройті, Міш., помер 14 грудня 1978 р. на 74 р. ж. Полишив у смутку дружину, доньку, 2 внуків, 3 братів, 4 сестри. Похорон відбувся 18 грудня м. р. на цвинтарі St. Hedwig в Детройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
Я. Базюк, секр.

ПЕТРО ГУМЕНЮК, член УНС Відд. ч. 432 Т-ва ім. Т. Шевченка в Торонті, Онт., Канада помер 29-го вересня 1978 р. на 74-му р. ж. Нар. в Товмачі, Україна і став членом УНС в 1961 р. Полишив у смутку дружину Катерину та родину. Похорон відбувся 2-го жовтня м. р. на цвинтарі Prospect в Торонті, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Б. Зорич, секр.